

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: piątek, 11, lipiec 2025 16:12

Joanna Gryboś-Chechelska

Odśloni: 584

Konwent Powiatów Województwa Pomorskiego przyjął stanowisko w sprawie dotacji z budżetu państwa na zadania zlecone starostom z zakresu geodezji i kartografii.

Jak czytamy w stanowisku zgodnie z art. 6a ust. 1 pkt 2 lit. b i ust. 3 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1151 ze zm.) starostowie wykonujący zadania przy pomocy geodety powiatowego, wchodzi w skład Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, a swoje zadania wykonują jako zadania z zakresu administracji rządowej.

Zadania wykonywane przez starostów określono w art. 7d Prawa Geodezyjnego i Kartograficznego, którymi są: prowadzenie powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w tym:

- prowadzenie dla obszaru powiatu ewidencji gruntów i budynków oraz geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu tzw. „powiatowa baza GUEST”,
- prowadzenie gleboznawczej klasyfikacji gruntów,
- tworzenie, prowadzenie i udostępnianie dla obszaru powiatu baz danych
- tworzenie i udostępnianie dla obszaru powiatu standardowych opracowań kartograficznych,
- koordynacja usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu;
- zakładanie osnów szczegółowych;
- przeprowadzanie powszechnej taksacji nieruchomości oraz opracowywanie i prowadzenie map i tabel taksacyjnych dotyczących nieruchomości;
- ochrona znaków geodezyjnych, grawimetrycznych i magnetycznych.

Przedstawiciele Konwentu wskazują, że realizacja zadań nałożonych na starostów wymaga ogromnych nakładów finansowych. W skład kosztów wchodzi nie tylko środki na zadania geodezyjne, ale również środki na zakup i modernizację sprzętu informatycznego, spełniającego określone warunki zabezpieczające bazy danych, koszt modernizacji i utrzymania lokali oraz koszty wynagrodzenia dla pracowników służby geodezyjnej, a także szkoleń podnoszących ich kwalifikacje.

Obecnie zadania starostów finansowane powinny być z dwóch źródeł:

- wpływów pochodzących z opłat za udostępnienie map, danych ewidencyjnych oraz innych materiałów i informacji z zasobów powiatowych, a także z opłat za czynności związane z prowadzeniem tych zasobów i uzgadnianiem usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia zgodnie z art. 40a ust. 1 i art. 41b ust.2 Prawa Geodezyjnego i Kartograficznego,
- dotacji celowych udzielanych z budżetu państwa na podstawie art. 49 ust. 1 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572).

Jak czytamy dalej w rzeczywistości dochody z udostępniania materiałów zasobu oraz otrzymanej z budżetu państwa dotacji celowej (w granicach 18%) są niewystarczające na realizację zadań zleconych z zakresu geodezji i kartografii, nie wspominając o pokryciu kosztów wynagradzania pracowników służby geodezyjnej. W praktyce starostowie zobowiązani są do pokrywania kosztów w znacznej części z własnych środków, co nie powinno mieć miejsca, gdyż zadania z zakresu geodezji i kartografii są zadaniami rządowymi. Nie ma również prawnej możliwości odzyskania środków wyłożonych przez starostów, na zadania z zakresu geodezji i kartografii, z budżetu państwa.

W stanowisku zwrócono również uwagę na to, że pozyskiwane przez powiaty środki zewnętrzne np. w

Kategoria: Zarządzanie Przestrzenią

Opublikowano: piątek, 11, lipiec 2025 16:12

Joanna Gryboś-Chechelska

Odślonny: 584

ramach realizowanego przez Główny Urząd Geodezji i Kartografii projektu pt. „Integracja państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego” dofinansowanego w ramach programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy 2021-2027 oraz w ramach projektu „Cyberbezpieczny Samorząd”, nie rozwiązują zaistniałego problemu, ponieważ nie jest to stały dochód, mogący w sposób systemowy przyczynić się do rozwiązania omawianego problemu. Ponadto finansowanie w ramach projektu nie jest to wystarczającym dochodem na pokrycie całkowitych kosztów

Należy uznać, że projekty, o których mowa powyżej stanowią jedynie chwilową pomoc w finansowaniu, ale nie stanowią remedium na istniejący problem.

Konwent Powiatów Województwa Pomorskiego podkreśla, że zgodnie z ugruntowanym poglądem w orzecznictwie, między innymi w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 18 listopada 2016 r. sygn. akt I CSK 823/15: „, prawidłowa wykładnia art. 49 ust. 6 ustawy z 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego prowadzi do wniosku, że przepis ten stanowi samodzielną podstawę roszczenia o zapłatę kwoty rzeczywiście potrzebnej do pełnego wykonania zadań zleconych.” W uzasadnieniu wskazanego orzeczenia przeczytać możemy: ” Dotacja celowa, o której mowa w art. 49 ust. 1 u.d.j.s.t., jest dotacją o charakterze obligatoryjnym. Jedną z niewielu, w stosunku do której ustawodawca sformułował zasadę adekwatności. Uprawnia to do wniosku, że ustawodawca przyjął w tym zakresie pełną odpowiedzialność administracji rządowej za finansowanie zadań publicznych, należących do jej kompetencji, zleconych do wykonania samorządowi. Żaden przepis rangi ustawowej nie nakłada na jednostki samorządowe obowiązku finansowania zadań zleconych z zakresu administracji rządowej z dochodów własnych, jeżeli poziom środków przekazanych w formie dotacji nie jest wystarczający”.

Zarówno sytuacja faktyczna jak i stan prawny wskazują, że niezbędne jest zwiększenie finansowania zadań starostów przez rząd. Z obowiązującej ustawy wprost wynika obowiązek do kompleksowego i pełnego finansowania zadań rządowych zleconych starostom. Wobec powyższego Konwent Powiatów Województwa Pomorskiego zwraca się z wnioskiem o:

- odpowiednie zwiększenie wysokości dotacji celowych do poziomu umożliwiającego realizację zadań zleconych z zakresu geodezji i kartografii bez angażowania środków własnych powiatów;
- kompleksową standaryzację kosztów realizacji zadań zleconych z zakresu geodezji i kartografii, z uwzględnieniem kosztów osobowych oraz kosztów utrzymania stanowisk pracy, w tym wymiany przestarzałego sprzętu informatycznego;
- wdrożenie procedury sprawnego odzyskiwania przez jednostki samorządu terytorialnego środków własnych wydatkowanych w latach poprzednich na realizację zadań zleconych.

Samorządowcy podkreślają, że potrzebę zwiększenia finansowania zauważają starostowie z całej Polski, co wyrażono między innymi w stanowisku Konwentu Powiatów Województwa Podlaskiego z dnia 16 stycznia 2025 r. oraz Stanowisku Konwentu Powiatów Województwa Lubuskiego z dnia 28 marca 2025 r. Również państwowe organy kontrolne zauważają istnienie problemu. Dla przykładu w wystąpieniu pokontrolnym Najwyższej Izby Kontroli nr KIN.410.5.2.2024, Prezes Najwyższej Izby Kontroli wskazał, iż: niezbędne jest współdziałanie z ministrem właściwym ds. finansów publicznych oraz z ministrem właściwym ds. administracji publicznej i wojewodami w celu zapewnienia właściwego poziomu finansowania realizacji zadań w zakresie EGİB opartego na standardach wykonywania zadań i monitorowaniu poziomu ich wykonania - umożliwiające utworzenie w bliskim horyzoncie czasowym baz danych tego rejestru i jego modernizację na obszarze całego kraju.